

Ką svarbu žinoti apie vaikų apklausas teisme

Vaikai dažnai tampa nukentėjusiais, liudytojais, pažeidėjais, yra įtraukiami į ikiteisminį tyrimą ir bylų nagrinėjimą. Kartais tenka išklausti vaikų nuomonę jiems svarbiais klausimais nagrinėjant civilines bylas. Svarbus vaidmuo tenka apklausėjui – netinkamai atlikta apklausa gali ne tik nepadėti, bet ir sugadinti įvykio tyrimą bei sukelti trauminius išgyvenimus vaikui. Reikšmingas gali būti ir kiekvieno su vaiku bendraujančio asmens elgesys, pasakyti žodžiai, todėl labai svarbu turėti žinių apie tai, kaip vaikas jaučiasi ir kaip tinkamai bendrauti su juo, kai jam tenka liudyti teisme. Ši atmintinė skirta visiems vaikų apklausose dalyvaujantiems ar jomis besidomintiems asmenims.

Pripažįstama, kad vaikai dėl savo raidos, patirto smurto ir kitų traumuojančių išgyvenimų (dažnai susijusių su jiems artimiausiais asmenimis) yra ypatingi baudžiamojo proceso dalyviai ir jų apsaugai turi būti skiriamas prioritetas. Dėl šios priežasties teismuose pradėjo dirbti psichologai, padedantys teisėjams apklausti vaikus.

Informaciją parengė:

Vilniaus miesto apylinkės teismo psichologės
Simona Bartkienė ir Simona Ringelevičiūtė

Susisiekite:

El. paštas: simona.bartkiene@teismas.lt
simona.ringeleviciute@teismas.lt

Tel. nr. 8 5 2113211, trumpasis tel. 521 (teismų tinkle)

- 2014 m. skiriamas finansavimas Lietuvos apygardų teismams psichologo etatui įsteigti.
- 2014 m. rugpjūčio 25 d. Klaipėdos apygardos teisme atrinktas ir įdarbintas pirmasis teismo psichologas.
- Nuo 2014 m. psichologo etatai įsteigti visuose 5 apygardos teismuose: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio.
- 2018 m. Lietuvos teismuose iš viso įsteigta 19 teismo psichologų etatų.

Teismo psichologas – 2014 metais apygardų teismuose įsteigta pareigybė, kuria siekiama užtikrinti ikiteisminiame tyrime ir teismo procese dalyvaujančių asmenų – nepilnamečių, mažamečių – kvalifikuotą apklausą, suteikti jiems tinkamą psichologinę pagalbą, įvertinti jų raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir raidos problemas.

Akimirka iš konferencijos „Teismo psichologas – skambus šūkis ar reali pagalba?“, minint penkerių metų sukaktį, kai darbą pradėjo Lietuvos teismų psichologai

Teismo psichologo veiklos tikslas – apsaugoti vaiką nuo traumuojančio poveikio teismo procese ir kartu padėti teisėsaugos institucijai surinkti su byla ar įvykiu susijusią informaciją, būti kvalifikuotu tarpininku tarp vaiko (jo šeimos narių, artimųjų, atstovo) ir teisininko.

Anksčiau teismo psichologo veiklos prioritetas buvo seksualinių, smurtinių nusikaltimų ikiteisminiai tyrimai ir baudžiamosios bylos, kuriose dalyvauja ir yra apklausiami nepilnamečiai, mažamečiai asmenys, specialiųjų poreikių turintys vaikai. **Po LR BPK 186, 188, 272, 280 ir 283 straipsnių pakeitimų nuo 2018 m. liepos 1 d.** tapo

privalomas psichologo ir vaiko teisių apsaugos specialisto dalyvavimas nukentėjusiojo ar liudytojo apklausoje.

- Psichologo dalyvavimas mažamečių (**iki 14 metų nukentėjusiųjų ar liudytojų**) apklausose – būtinas.
- Psichologas privalo dalyvauti nepilnamečių (**iki 18 metų nukentėjusiųjų ir liudytojų**) apklausose dėl nusikaltimų **žmogaus gyvybei, sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, dėl pelnymosi iš nepilnamečio prostitucijos ar nepilnamečio įtraukimo į prostituciją.**
- **Proceso dalyvių prašymu** psichologas dalyvauja nepilnamečių **nukentėjusiųjų ir liudytojų** apklausose ir dėl kitų nusikaltimų, taip pat **nepilnamečių įtariamųjų ir kaltinamųjų** apklausose.

Apklauskos vieta

Lietuvoje yra įrengti specializuoti vaikų apklauskos kambariai, primenantys paprastą kambarį, o ne teismo posėdžių salę. Tokiuose kambariuose yra patogios sofas, stalas, keletas minkštų žaislų ir žaidimų, taip pat įrengta vaizdo ir garso įrašymo technika, kuria vaizdas perduodamas salėje esantiems proceso dalyviams, taip užtikrinant jų teisę girdėti vaiko parodymus, užduoti klausimus ir kartu apsaugant vaiką nuo susitikimo su įtariamaisiais.

Vilniaus miesto apylinkės teisme įrengti du tokie kambariai, kurie yra susieti su 016 ir 101 teismo posėdžių salėmis.

Visgi, jei **nėra galimybių** apklausos organizuoti vaiko apklausų kambaryje ir nusprendžiama apklausti vyresnio amžiaus vaikus posėdžių salėje, labai svarbu, kad su jais būtų elgiamasi pagarbiai, salėje būtų tik ten turintys būti asmenys. Būtina vaiko paklausti, ar jis tikrai galės papasakoti tai, dėl ko yra pakviestas, toje pačioje patalpoje esant kitiems proceso dalyviams. Reikėtų vaikui paaiškinti, kad jis gali būti apklausiamas kitą kartą, kai bus galimybė tai padaryti apklausos kambaryje, jei jam to norisi ar reikia.

Apklausoje dalyvaujantys asmenys

Su vaiku apklausų kambaryje bendrauja psichologas ir, esant poreikiui, vertėjas. Visi kiti proceso dalyviai stebi apklausą teismo posėdžių salėje įrengtame televizoriuje.

Apklauso trukmė

Vykdamas apklausą svarbu atsižvelgti į vaiko amžių. Kuo mažesnis vaikas, tuo greičiau jis pavargsta, patiria sunkumų sukaupdamas dėmesį. Pastebėjus, kad vaikas pradėjo muistytis, atsakinėja greitai arba nutyla, reikia padaryti pertrauką ir leisti vaikui pailsėti, užsiimant kita veikla – išeiti pasivaikščioti, ką nors nupiešti arba pažaisti.

Ikimokyklinio amžiaus vaikai dėmesį paprastai išlaiko apie 20-30 min, mokyklinio amžiaus vaikai – apie 45 min. Svarbu prisiminti, kad tai, apie ką pasakoja vaikas, dažnai turi stiprų emocinį poveikį, kuris vargina, todėl kiekvienu atveju reikia jautriai reaguoti į vaiko siunčiamus signalus ir pasiūlyti pertraukas.

Vaiko ryšiai su artimaisiais

Artimieji gali paveikti vaiko motyvaciją pasakoti apie įvykį. Labai svarbu, ar artimieji palaiko vaiką, tiki jo pasakojimu – tokie vaikai laisviau, atviriau papasakoja savo prisiminimus. Taip pat svarbu, kokie yra vaiko santykiai su įtariamoju – jei tai vaikui svarbus asmuo, vaikas gali jausti prieštarigus jausmus – mylėti ir kartu nekęsti, jausti baimę.

Pasirengimas apklausai

Rengiantis apklausai susipažįstama su bylos medžiaga, ruošiamasi bendravimui su vaiku – renkama informacija apie vaiko išsivystymą, aplinką, šeimą, pomėgius, teisėjas ir psichologas (jei reikia, ir kiti proceso dalyviai) aptaria, ką svarbu paaiškinti vaikui, kokius klausimus užduoti ir pan.

Vaiko apklausos etapai

Atliekant vaikų apklausas Lietuvos teismuose remiamasi mokslinio patvirtinimo sulaukusia „**Thom Layen 10 žingsnių apklausos metodika**“ („*NICHD Investigative Interview Protocol*“ adaptacija, 2005/2 versija).

Apklausa vyksta etapais:

1. Įvadinis pokalbis
2. Vaiko prisistatymas, teisių, pareigų išaiškinimas
3. Laisvo pasakojimo etapas
4. Klausimų – tikslinimosi etapas
5. Baigiamasis etapas

Įvadinio pokalbio metu susipažįstama su vaiku, suprantamais žodžiais paaiškinama, kas yra psichologas ir koks jo darbas. Šiame etape ikimokyklinio ir jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikams galima pasakyti: *Esu psichologė ir pasikalbu su vaikais apie tai, kas jiems svarbu, taip pat apie tai, kas jiems yra atsitikę*. Galima ir paties vaiko paklausti, kaip jam atrodo, ką veiksime, apie ką kalbėsime. Svarbu paskatinti užduoti klausimus ir sąžiningai į juos atsakyti.

Vaikui paaiškinama, kaip vyks pokalbis, kokia technika bus naudojama – papasakojama apie kamerą, pakomentuojama, kam ji ir mikrofonas reikalingi, paaiškinama, kad bus daromas

įrašas ir kam to reikia, aptariama, kas galės klausytis pokalbio ir kokia bus pokalbio eiga. Taip pat vaikas padrąšinamas sakyti, jei norės pertraukos. Vaikas turi progą užduoti jam rūpimus klausimus, išsakyti norus (pavyzdžiui, jei nenori, kad klausytųsi tėvai ir pan.).

Šiame etape vaikas supažindinamas su apklausos taisyklėmis, įsitikinama, ar jis jas suprato (iš „**Thom Layen 10 žingsnių apklausos metodikos**“). Vaikui paaiškinama, kad jei nežino atsakymo į klausimą, turi sakyti „nežinau“ (pvz. *Koks mano katino vardas? Ar tu turi gyvūnelį?*); jei klausimo nesuprastų – „nesupratau“, tuomet bus paklausama kitais žodžiais (pvz. Ikimokyklinio amžiaus vaiko galima paklausti *Kokios tu lyties?*, o klausimo nesupratus, paklausti paprasčiau – *Tu berniukas ar mergaitė?*), jei pastebėtų klaidą arba pats suklystų – pataisyti (pvz. *Gali būti, kad ką nors neteisingai suprasiu arba padarysiu klaidą – tokiu atveju pataisyk mane.*), taip pat paaiškinama, kad labai svarbu viso pokalbio metu sakyti tiesą.

16 metų ir vyresnio amžiaus vaikai supažindinami ir su priesaikos tekstu, kurį prasidėjus **prisistatymo, teisių,**

pareigų išaiškinimo etapui turės pasirašyti ir perskaityti garsiai, taip pat su įspėjimu dėl atsakomybės už žinomai melagingų parodymų davimą ar vengimą juos duoti.

Pokalbį su vaiku geriausia pradėti aptariant neutralias, saugias temas – pomėgius, maistą, augintinius. Svarbiausia šio etapo metu nekalbėti apie tiriamą įvykį.

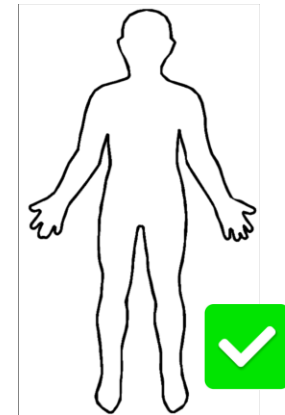
Laisvo pasakojimo etape vaiko prašoma laisvai, sau būdingu tempu papasakoti, ką jis prisimena apie įvykį. Galima sakyti: *papasakok man viską nuo pradžių, taip smulkiai, kaip gali, apie tai, kas tau atsitiko*. Svarbu suprasti, kad vaikai yra skirtingi ir laisvo pasakojimo išsamumas gali labai skirtis – vieni detalai papasakos, kas nutiko, kiti viską pasakys keliais sakiniais, paminėdami nedaug detalių. Tokiais atvejais reikia paskatinti vaiką išsamiau papasakoti, klausiant: *Kas nutiko po to? Sakei, kad jis įėjo į kambarį ir viską padarė. Papasakok man, ką jis padarė*.

Šiame etape **negalima pertraukti vaiko, uždavinėti patikslinančių klausimų, o ypač stabdyti jo dėl to, kad būtų patogiaus surašyti protokolą!!!**

Išimtyms galimos tik tais atvejais, jei vaikas nepajėgus be konkrečių klausimų papasakoti, kas nutiko, arba nuklysta į kitas temas ir iškyla rizika, kad vaikas labai pavargs ir vėliau nebeturės jėgų papasakoti to, dėl ko yra pakviestas. Pertraukiant vaiką, jis gauna *žinutę*, kad jis yra prastas pasakotojas – pasakoja ne tai, ką reikia, kalba netinkamu tempu ir pan., todėl sukelia nepatogumų suaugusiesiems. Vaikui kyla dar didesnė įtampa, jis ima jaudintis, ir tai trukdo duoti išsamius ir patikimus parodymus.

Taip pat vaikams gali būti gėda pasakyti kai kuriuos žodžius, tuomet svarbu vaiką padrąsinti arba pasiūlyti užrašyti tai, ko nesinori garsiai pasakyti. Taip pat galima pasiūlyti nupiešti, pažymėti ant kontūrinių kūnų piešinių, parodyti ant žaislų (mokslininkai nerekomenduoja naudoti taip vadinamų anatomiškai tikslių lėlių, nes vaikai iš smalsumo gali pradėti jas tyrinėti ir suteikti nepatikimų duomenų – tai panašu į atsakymą menančių klausimų vartojimą apklausoje, kurie taip pat vengtini).

Klausimų formulavimo etape vaikui užduodami papildomi klausimai, padedantys geriau suprasti, kas ir kaip įvyko. Galima vaikui pasakyti: *Nemažai man papasakojai, dabar užduosiu keletą klausimų, kad pasitikslinčiau, ar gerai supratau*.

Svarbu užduoti kuo daugiau atvirų klausimų, nes jie didina tikimybę gauti tikslią ir teisingą informaciją. Atviri klausimai prasideda žodžiais *kas, kaip, kur, kam, ką*. Pvz., *Kaip tu atsiradai toje vietoje? Kas buvo su tavimi bute?*

Konkretūs klausimai gali padėti vaikui prisiminti papildomą informaciją, tačiau reikia vengti atsakymą menančių klausimų. Pvz., klausimą *Ar tave mušęs žmogus buvo su raudona*

striuke? geriau keisti klausimu *Kaip buvo apsirengęs tavo mušęs žmogus?* Apklausos metu reikėtų vengti uždaru klausimų, į kuriuos galima atsakyti vienu žodžiu, o esant būtinybei juos užduoti, pateikti ir patikslinantį klausimą. Pvz., paklausus *Ar tėtis buvo girtas?* ir sulaukus teigiama atsakymo, svarbu pasitikslinti: *Iš ko supratai, kad tėtis buvo girtas?*

Reikėtų vengti klausimų, prasidedančių žodžiu „kodėl?“, nes norint atsakyti į tokį klausimą, reikia gerai suprasti priežasties ir pasekmės ryšius, taip pat šis klausimas kelia kaltės jausmą, skatina teisintis. Todėl negalima aukos klausiti: *Kodėl nešaukei?*, geriau paklausti: *Kaip manai, kas būtų nutikę, jei būtum pradėjusi šaukti?* Ir pan.

Teisinių apklausų klausimai, atsižvelgiant į skirtingo amžiaus vaikų gebėjimus

Amžius	KAS	KĄ	KUR	KAIP	KADA	KAIP DAŽNAI	VISA ĮVYKIŲ SEKA
3½							
4							
5-6							
7-8							
9-10							
11+							

Tamsiai mėlyna nurodo, kurio tipo klausimus tam tikro amžiaus vaikas GALI atsakyti
Šviesiai mėlyna nurodo klausimus, į kuriuos DALIS tam tikro amžiaus vaikų gali atsakyti

Į ką dar svarbu atkreipti dėmesį apklausos metu?

- Užduokite vieną klausimą vienu metu;
- Būkite kantrūs – leiskite vaikui pagalvoti;
- Nevartokite neiginių;

- Vartokite vaiko pasirinktus žodžius (pvz., jei vaikas pasako, kad jam trenkė *per šikną*, tikslindamiesi nekeiskite žodžio *šikna* sėdmenimis);
- **Pabaigoje nepamirškite paklausti, ar vaikas norėtų dar ką nors pasakyti.**

Klausantis vaiko pasakojimo, svarbu suprasti, kad tai, ką vaikas galės papasakoti, pirmiausia priklauso nuo to, ką jis matė. Susidūrę su neįprastu, stresą keliančiu įvykiu, vaikai sutelkia dėmesį į didžiausią grėsmę keliantį objektą, o aplinkinių dalykų ir žmonių gali nepastebėti.

Susidūrę su traumuojančiu įvykiu, vaikai kovoja su tokiais neigiamomis emocijomis kaip baimė, kaltė, nerimas ir gėda. Todėl atvykus į apklausą gali pasireikšti gynybinės reakcijos, nesąmoningai išstumiant iš atminties neigiamus prisiminimus arba bandant juos paaiškinti pagal visuomenėje galiojančias normas.

Taip pat vaiko pasakojimą gali paveikti po įvykio gauta informacija – pokalbiai su šeimos nariais apie tai, kas nutiko, bei pakartotinės apklausos – todėl **labai svarbu stengtis vaikus apklausti tik vieną kartą**, taip siekiant išvengti klaidingų prisiminimų susikūrimo ir antrinės žalos.

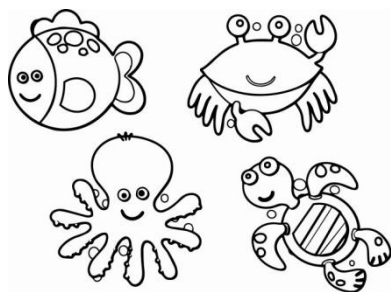

Dažniausiai **baigiamojo apklausos etapo** metu vaikai atsipalaiduoja. Jei pastebėjote, kad vaikas susinervinęs ar išsigandęs, skirkite laiko nusiraminti, parodykite, kad suprantate, jog buvo nelengva viską papasakoti, padėkokite už pastangas pasakyti viską, ką prisimena. Būtina apklausos pabaigoje pasiteirauti, ar vaikas dar norėtų kažką pridurti – galbūt

dar ką nors svarbaus prisiminė ar tiesiog nori pasisakyti. Labai dažnai vaikai šiuo momentu pasako bylai reikšmingų aplinkybių, kurių iki tol buvo nepaminėję. Paskatinant vaiką pasakyti viską, kas jam atrodo reikšminga, parodoma pagarba, jis jaučiasi svarbus, nori bendradarbiauti, atvirauti.

Ikiteisminio tyrimo atveju, pasibaigus apklausai, reikia sulaukti ir perskaityti apklausos protokolą, patikrinti, ar viskas užrašyta teisingai. Šį laiką galima skirti atsipalaidavimui, žaidimams, taip pat jausmų aptarimui.

Vaiko nuomonės išklausymas civiliniame procese

Daugiausia vaikų apklausų vyksta ikiteisminio tyrimo metu, tačiau neretai vaikams tenka liudyti teisme ir nagrinėjant civilines bylas. Dažniausiai vaikai pasikviečiami išsakyti savo nuomonę jiems reikšmingais klausimais civilinėse šeimos bylose, kai kyla ginčų dėl jų išlaikymo, gyvenamosios vietos, bendravimo su tėvais tvarkos nustatymo ir kt. Kartais tenka išklausti vaikų nuomonę sprendžiant globos, įvaikinimo, paėmimo iš namų, tėvų valdžios ribojimo, neturtinės žalos atlyginimo ir kitais su vaiku susijusiais klausimais.

Civiliniame procese vyrauja laisvo pasakojimo stilius, nėra griežtos pokalbio struktūros ir etapų. Vaiko prašoma papasakoti apie santykius su tėvais, bendras veiklas, laisvalaikį, namuose galiojančias taisykles, apie tai, kaip pats vaikas norėtų bendrauti su tėvais, ar aptariamose kitose su nagrinėjamu klausimu susijusiose temose, tačiau kaip ir ikiteisminio tyrimo ar baudžiamųjų bylų atvejais, taip ir nagrinėjant civilines bylas, vaikai visuomet prieš apklausą yra pakviečiami įvadiniam pokalbiui, kurio metu su vaiku užmezgamas kontaktas, paaiškinama, kaip vyks pokalbis, atsakoma į vaikui kylančius klausimus.

Vaiko nuomonė civilinio proceso metu gali būti išklaudyta dvejopai:

Tiesiogiai – kai su vaiku tiesiogiai bendrauja teisėjas, kuriam gali padėti teismo psichologas, pedagogas, vaiko teisių apsaugos skyriaus ar kitas specialistas.

Netiesiogiai – kai su vaiku bendrauja teismo psichologas saugioje aplinkoje, t. y. vaiko apklausos kambaryje (gali būti daromas vaizdo ir garso įrašas).

Teisėjas kiekvienu atveju sprendžia, ar suteikti progą šalims iš anksto pateikti klausimus, ar leisti juos užduoti nuomonės išklausymo metu (jei nuomonė išklausoma tiesiogiai), ar apskritai leisti stebėti pokalbį su vaiku ir pan.

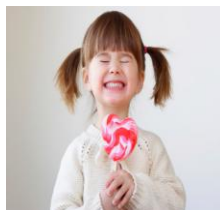
Dažnai kylantys klausimai

Kaip tėvai/globėjai gali padėti vaikui pasiruošti apklausai?

Vaiko paruošimas apklausai yra ne nurodymas, ką jam reikės kalbėti, o paaiškinimas, kas ir kaip vyks. Svarbu su vaiku prieš apklausą neaptarinėti įvykio, apie kurį turės pasakoti – pakanka pasakyti, kad atskirame kambaryje psichologei reikės papasakoti apie tai, kas atsitiko, atsakyti į klausimus. Svarbu atsakyti į vaikui kylančius klausimus, aptarti tai, dėl ko jis nerimauja.

6 PATARIMAI PRIEŠ VAIKO APKLAUSĄ TEISME

1. Pasakykite vaikui iš anksto, kad jam reikės vykti liudyti į teismą (jis turės laiko nusiteikti apklausai, todėl apklausiamas jausis saugiau ir drąsiau).
2. Suteikite vaikui informacijos (jam suprantamais žodžiais apie teisme vykstantį procesą).
3. Padrąsinkite ir nuraminkite vaiką kalbėdami su juo apie jausmus, baimes (nepilnametis gali jaustis nejaukiai svetimoje aplinkoje, gali pamanyti, kad jis pats padarė kažką blogo, gali būti susirūpinęs dėl pasekmių tam žmogui, apie kurį pasakos, gali bijoti, kad ne viską prisimins ir pan.).
4. Nežadėkite vaikui dovanų ar malonumų už tai, kad jis „gerai pasirodys“ teisme (dalyvaujant teismo

procese svarbu ne „gerai – blogai“ pasirodyti, o svarbu pasakyti TIESĄ. Po pokalbio teisme svarbu pagirti vaiko pastangas papasakoti tiesą apie įvykius).

5. Verta pasakyti vaikui, kad jis nėra atsakingas už tai, kokį sprendimą priims teismas, bet kad jis atsakingas už tai, ką papasakos, kad privalo papasakoti visą tiesą, ką žino ir ką prisimena.
6. Konsultuokitės su teismo psichologu, jei kyla klausimų, kaip elgtis ir kaip kalbėti su vaiku ruošiantis teisinėms procedūroms.

Kur tuo metu būna vaiko tėvai, kol apklausiamas vaikas?

Ikiteisminio tyrimo metu ir baudžiamosios bylos nagrinėjimo metu, jei vienas iš tėvų arba abu yra pripažinti vaiko atstovais pagal įstatymą, jie su kitais proceso dalyviais būna teismo posėdžių salėje. Jei tėvai negali būti vaiko atstovais ir vaiką atstovauja vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo skyriaus specialistas, atlydėjęs asmuo už durų laukia teismo posėdžio pabaigos.

Ką daryti, jei reikia pakartotinės vaiko apklausos?

Jei tenka vaiką pakartotinai apklausti apie tą patį įvykį, svarbu pasirūpinti, kad vaiką apklaustų tas pats specialistas ir, jei įmanoma, tame pačiame apklausos kambaryje. Vaikui svarbu paaiškinti, kodėl reikia susitikti dar kartą ir vėl kalbėtis.

Kaip paaiškinti, kodėl vaikas apklausiamas teisme, jei jau buvo apklaustas policijoje?

Vaiko parodymai gali būti laikomi įrodymu tada, kai juos išklauso ne tik tyrėjas, bet ir ikiteisminio tyrimo ar baudžiamąją bylą nagrinėjantis teisėjas. Paprastai ikiteisminio tyrimo apklausa vykdoma praėjus nedaug laiko nuo įvykio, kad bylos nagrinėjimo metu neberekėtų eiti į teismą, praėjus kur kas ilgesniam laikotarpiui.

Pagalba vaikams Vilniaus mieste

Krizių įveikimo centras

Antakalnio g. 97, Vilnius
864051555

simona@krizesiveikimas.lt
(dėl bendradarbiavimo)

Skubi pagalba krizes išgyvenantiems žmonėms.
Pirminė pagalba ir nukreipimas kitur, esant poreikiui.
<https://krizesiveikimas.lt>

Vilniaus miesto krizių centras

Paramos vaikams ir šeimai tarnyba

A. Kojelavičiaus g. 129, Vilnius

8 5 2339644

nvilnia@vmkc.lt

Bendrosios laikino apnakvindinimo, apgyvendinimo ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas Vilniaus miesto gyventojams.
<http://www.vmkc.lt>

Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“

Odminių g. 12, Vilnius

8 5 261 1014

info@vilnius.caritas.lt

Vykdo pagalbos patyrusiems smurtą programą, padeda motinoms su mažais vaikais, kurioms reikia psichologinės pagalbos, veikia 4-19 metų vaikų dienos centras.
www.vilnius.caritas.lt

Vilniaus m. VšĮ nevalstybinis vaikų darželis

„Nendré“

Giedraičių 16A-6, Vilnius

8 5 2752282

nendre@post.5ci.lt

Individualus konsultavimas, konsultavimas grupėje, visos šeimos narių konsultavimas, savipagalbos grupės.
www.nendre.org

Vilniaus miesto socialinės paramos centras

Kauno g. 3, Vilnius

8 5 233 3986

info@spcentras.lt

Finansinė parama, psichologinis konsultavimas, socialinių paslaugų organizavimas
www.spcentras.lt

Paramos vaikams centras

Latvių g. 19A, Vilnius

8 5 2715980

pvc@pvc.lt

Teikia psichologinę, socialinę, psichiatro ir teisinę pagalbą prievartą patyrusiems vaikams ir šeimoms.
www.pvc.lt

Vaikų laikinosios globos namai

„Atsigręžk į vaikus“

A. Juozapavičiaus g. 11-312, Vilnius

8 5 2385770

atsigrezk@gmail.com

Teikia socialinės globos paslaugas ir psichosocialinę pagalbą tėvų globos netekusiems vaikams bei teikia dienos užimtumo paslaugas socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams.
<http://atsigrezk.org/>

Globos namų „Užuovėja“ padalinys:

Vaikų, nukentėjusių nuo seksualinės prievartos, pagalbos centras

Palydovo g. 29A, Vilnius

8 5 2485303

info@uzuoveja.lt

Laikinas apgyvendinimas - vaikams ir nesmurtaujantiems jų tėvams (globėjams), medicininis ištyrimas centre įrengtas specialus vaikui „draugiškas“ kabinetas, psichologinis vaiko įvertinimas, socialinės vaiko aplinkos įvertinimas, psichologinė pagalba vaikui.
<http://www.uzuoveja.lt/veikla/projektai/vaikunukentejusiu-nuo-seksualines-prievartos-pagalbos-centras/>

Specializuotos pagalbos centras

(Moterų informacijos centro asociacija)

S. Konarskio g. 49 808 kab., Vilnius

8 6 5095216

spc@lygus.lt

Smurtą patyrusių asmenį informuoja apie tolesnės pagalbos teikimą, sudaro individualų pagalbos priemonių planą, pagal poreikį suteikia juridinę ir psichologinę pagalbą, organizuoja ar tarpininkauja, kad tolesnę pagalbą teiktų kitos institucijos.
<http://www.moteruinformacijoscentras.lt/specializotos-pagalbos-centras/>